

COMUNICAT DE PRESĂ

“Ziua Națională a Transplantului în România”

Cea de-a 17-a aniversare a Zilei Naționale a Transplantului din România a fost organizată vineri, 15 aprilie, sub auspiciile Ministerului Sănătății, Agenției Naționale de Transplant și Fundației pentru Transplant, în cadrul unor festivități desfășurate la Hotel Crowne Plaza Bucureșt și s-a bucurat de o prezență numeroasă atât din partea pacienților transplantați, cât și din partea specialiștilor din transplant, reprezentanților autorităților și organizațiilor din sfera medicală și a mass mediei.

Tema evenimentului de anul acesta a fost un nou apel la conștientizare, adresat publicului larg: **“Transplantul – unica șansă la viață pentru unii dintre noi. Ajută-i s-o primească!”**.

Evenimentul a fost precedat de o conferința de presă, care s-a bucurat de prezența domnului Dr. Tiberius Marius Bădrățan - secretar de stat Ministerul Sănătății, domnului Prof. Dr. Daniel Coriu - Președinte Colegiul Medicilor din România, Prof.Dr. Irinel Popescu – director Centrul Transplant Hepatic IC Fundeni domnului Conf.Dr. Silviu Pițuru – prorector UMF “Carol Davila” București, domnului Prof.Dr. Eugen Gustea – prorector UnArte București, care, alături de domnul Dr. Radu Zamfir – director executiv ANT, Prof.Dr. Ioana Grințescu – KDP național, Șef secție ATI Spitalul Floreasca București, Prof.Dr. Dana Tomescu – șef secție ATI IC Fundeni, au prezentat principalele strategii și proiecte în privința dezvoltării activității de transplant în România și au transmis mesaje de susținere pentru activitatea de transplant, subliniind faptul că transplantul salvează viețile unor oameni care altfel nu ar avea altă șansă.

Participanții la conferința de presă au prezentat principalele realizări și provocări ale activității de transplant din România, precum și problemele spinoase ale activității care constau în numărul redus de donatori și numărul scăzut de spitale în care activitatea de identificare și declarare donatori se desfășoară corespunzător și care au implementat, printr-o muncă susținută și cu susținerea managementului, la nivelul spitalului conceptul de “cultura donatorului” .

S-a subliniat importanța mass mediei în educarea și informarea corectă a populației, precum și rolul foarte important pe care mass media îl are în promovarea activității de donare în rândul populației.

Ministerul Sănătății încurajează proiectele ANT.

Ministerul Sănătății susține activitățile de transplant și proiectele Agenției Naționale de Transplant prin proiectul SIPOCA 696 - ”Îmbunătățirea procesului de reglementare în domeniul transplantului”. Activitățile de transplant sunt incluse în Strategia Națională de Sănătate care se desfășoară până în anul 2030. **Secretarul de Stat Dr. Tiberius Marius Brădățan** a transmis mesajul de susținere al domnului **Ministru al Sănătății – Prof. Univ. Alexandru Rafila** și a precizat că garantează existența unor fonduri pentru finanțarea proiectelor în viitorul apropiat, prin Programul Operațional Sănătate.

“Ministerul Sănătății tocmai a terminat protocoalele și ghidurile de practică medicală standardizate în domeniul transplantului, după care vor lucra medicii din toate centrele acreditate din țară. Un proiect

realizat în premieră în România, prin fonduri europene. În ghiduri sunt prevăzute și criteriile după care vor fi aleși bolnavii care vor beneficia de transplant. În plus, ne propunem să dezvoltăm și să implementăm funcționalitățile registrului național de transplant, astfel încât alegerea să fie bazată pe criterii obiective.”, a transmis **Ministrul Sănătății, Prof. Univ. Dr. Alexandru Răfăla**.

Agenția Națională de Transplant își propune, cu sprijinul Ministerului Sănătății și Ministerului Dezvoltării, să atingă obiectivele din strategia națională de sănătate și anume: dezvoltarea programului de transplant pediatric și a transplantului pulmonar, înființarea unor bănci de multivesut, cât și unele modificări legislative care să permită extinderea activității de transplant tisular (cornee, membrană amniotică) și dezvoltarea programului Non-heart-beating donor – donator fără activitate cardiacă (prelevarea de la pacienți care sunt în stop cardiorespirator iresuscitabil și ireversibil) - un proiect în care să fie incluse două unități pilot: Spitalul Clinic de Urgență București și Spitalul Clinic Județean de Urgență “Sf. Spiridon” din Iași, iar echipe de medici anesteziști și asistente medicale vor fi trimise în Italia la pregătire. De asemenea, s-a reiterat necesitatea găsirii unor soluții pentru ca activitatea de transplant să beneficieze de servicii de transport aerian dedicate, astfel încât activitatea de transplant să fie realizată cu succes, în condiții de siguranță și în cel mai scurt timp posibil.

Secretarul de stat a anunțat că se vor relua și specializările într-un spital universitar din Franța, care este și centru de excelență în transplant, pentru echipele medicale care ar putea face transplant: „Am avut discuții, începute de fostul ministru - doctorul Victor Costache, cu spitalul francez Foch, care vor continua în perioada următoare. Am reluat și vom continua colaborarea cu ei prin intermediul Agenției naționale de Transplant și a unor centre - spitale din România, Timișoara, Iași, Cluj, București. Sunt medici care vor face schimb de experiență. Sperăm ca toate acestea să ajute pentru a crește activitatea în perioada următoare și să ajute și în ceea ce privește încrederea pacienților. Este important ca ei să știe că dincolo de tot ce se vede sau nu se vede, se fac eforturi în fiecare zi și că, fără ajutorul populației, fără încrederea pacienților, nu vom putea progresa doar printr-un efort al personalului medical. Eu cred că este nevoie de un efort comun. Transplantul se bazează pe încredere: și a celor care așteaptă, și a celor care pot să ajute donând. **Fără încredere, doar prin eforturi instituționale, nu vom ajunge foarte departe**”.

Cu această ocazie, domnul **Prof.Dr. Daniel Coriu** a transmis mesajul din partea **Colegiului Medicilor din România**, care se alătură acestui demers de promovare a activității de transplant și a lansat un apel de înțelegere la nivelul societății cu privire la tot ceea ce reprezintă transplantul de organe, dar și un mesaj de susținere cu privire la dezvoltarea resursei umane implicate în transplantul de organe: “Donarea de organe în România depinde foarte mult de felul în care sunt percepute transplantul și rezultatele acestuia de către populație și de transparență, însă este nevoie și de informații în această direcție, de campanii de informare, astfel încât populația să înțeleagă și să accepte că poate salva o viață sau chiar mai multe vieți, dacă există compatibilitate, prin transplantul de organe.” Totodată a subliniat faptul că Colegiul Medicilor din România pledează pentru dezvoltarea centrelor de transplant, atât din punctul de vedere al infrastructurii și al personalului medical dedicat, cât și ca acces transparent al pacienților la listele de așteptare.

În discursul său, **Profesorul Dr. Irinel Popescu**, întemeietorul programului de transplant hepatic din România, s-a referit la perioada dificilă de pionierat, dar cu bune rezultate datorită muncii de echipă desfășurată zi și noapte, sprijinului autorităților sanitare și al mass mediei: “ Ca și atunci, la început, și astăzi simțim aceeași nevoie de informare corectă și de promovare a donării de organe și a transplantului ca procedeu medical care salvează vieți.” Domnul profesor a făcut o trecere în revistă a celor mai importante momente ale programului de transplant hepatic și o scurtă statistică la ceas aniversar: 25 de ani de la primele prelevări multiorgan de la donatori în moarte cerebrală, peste o mie de pacienți transplantați la Institutul Clinic Fundeni, patru programe de transplant de organe.

De asemenea, Prof.Dr. Irinel Popescu a afirmat că în prezent programul național de transplant a ajuns într-o fază de maturitate și, mai mult decât atât, s-a format o școală de transplant hepatic, cu elevi străluciți (Prof.Dr. Vladislav Brașoveanu, Prof.Dr. Cristian Lupașcu, Dr. Doina Hrehoreț) care astăzi preiau ștafeta de la cei care i-au format și care au fost deschizătorii de drumuri. “Iar dacă Paștele care se apropie este sărbătoarea Învierii, gândurile noastre de recunoștință se îndreaptă, în același timp, către aceia care astăzi nu mai sunt printre noi, dar datorită căroro pacienții transplantați trăiesc: donatorii de organe. **Și nu putem să nu remarcăm semnificația profund creștină a donării, gestul de supremă generozitate prin care unii oameni, plecând din această lume, înțeleg, ei și familiile lor, să-și ajute semenii aflați în suferință.**”, a mai transmis domnul **Prof. Dr. Irinel Popescu**.

În anul 2021 au fost semnate acordurile de colaborare în domeniul transplantului pulmonar cu Centrul Național de Transplant Italia și în domeniul schimbului de organe cu Agenția de Supervizare Medicală a Republicii Bulgaria. De asemenea, a fost parafată includerea Agenției Naționale a Transplantului (ANT) în platforma europeană de schimb de organe, FOEDUS. Cu alte cuvinte, ”țările implicate își oferă excedentul de organe care nu au receptori compatibili pe teritoriul țării unde există donatorul”, explică **Dr. Radu Zamfir, director executiv ANT**. De la încheierea acordului de schimb de organe cu Rep. Bulgaria, în iunie 2021, au fost realizate un număr de șase acțiuni de coordonare în urma cărora au fost importate zece grefe renale (două grefe renale nu s-au transplantat), trei grefe hepatice și o grefă cardiacă. De altfel, dorința este ca aceste acorduri să se extindă și la alte state vecine din Europa.

De asemenea, directorul executiv al ANT a prezentat și alte vești bune ale anului 2022:

- S-au înregistrat 29 donatori reali (mai mult de jumătate din numărul total înregistrat anul trecut).
- Este reluată activitatea de donare în spitalele în care programul de transplant fusese aproape închis: SCJU Brașov – unde s-au realizat patru prelevări de organe și țesuturi, SCJU Constanța - cu două acțiuni de prelevare organe și țesuturi anul acesta, SJU Bacău, SJU Suceava, Sp. Mun. Moinești sau SJU Buzău.
- Este reluat programul de transplant cord la Spitalul Clinic de Urgență București, după o perioadă de patru ani în care nu a funcționat la parametri optimi. Anul acesta s-au realizat cu succes două transplanturi de cord la Spitalul Clinic de Urgență București, conduse de **Prof.Dr. Horațiu Moldovan** cu sprijinul **Prof.Dr. Horațiu Suci** – șeful centrului de transplant cord al IUBCVT Tg Mureș.
- Sunt reluate strategiile de creștere a numărului de donatori, prin implicarea unui număr cât mai mare de unități sanitare în activitatea de identificare și declarare a donatorilor aflați în moarte cerebrală.

Cifrele prezentate în cadrul conferinței aduc speranță pentru viitor, dar încă sunt mult inferioare cifrelor din alte țări europene și nu acoperă necesarul de transplant din România. De aceea, este foarte importantă promovarea acestei metode terapeutice de înaltă performanță care este transplantul. Donarea de organe în România depinde foarte mult de felul în care sunt percepute transplantul și rezultatele lui de către populație. Astfel, educația este extrem de importantă. ”Conceptul de moarte cerebrală trebuie înțeles foarte bine, pentru a evita refuzurile din partea familiilor posibililor donatori”, încurajează **Prof.Dr. Ioana Grințescu – KDP național**.

În cadrul conferinței, experții ANT au explicat strategia de creștere a numărului de donatori din România prin implementarea programului de donare de la donatori fără activitate cardiacă, de la persoane care intră în stop cardio-respirator și pentru care nu se reușește resuscitarea. Implementarea acestui tip de program implică câteva modificări legislative și sprijin din partea Ministerului Sănătății și Colegiului Medicilor din România. Referindu-se la acest subiect, **Dr. Victor Zota** a explicat: “Ca să poți să recoltezi de la un asemenea donator, este o perioadă de *non touch* după ce a făcut stopul cardio respirator, în care nu ai voie să îl atingi. Acest timp trebuie definit prin lege. Sunt țări care au nevoie de 2 minute, sunt țări care au nevoie de 20 de minute.”

Ca parte a strategiei de inițiere de noi programe de transplant, **Dr. Dragoș Zamfirescu** – medic primar chirurgie plastică, a susținut o prezentare în cadrul conferinței, despre beneficiile și utilitatea transplanturilor de țesuturi compozite.

Pentru creșterea numărului de donatori și implicit a numărului celor salvați prin transplant, au fost inițiate campanii de promovare. Una dintre ele este desfășurată în parteneriat cu **Universitatea de Medicină și Farmacie “Carol Davila”** și **Universitatea de Arte București** – UnArte, prin realizarea unor expoziții ce cuprind lucrări (picturi, afișe, panouri, prezentări) ale studenților Facultății de Arte Plastice, pentru promovarea donării și transplantului de organe și țesuturi. O primă expoziție s-a realizat cu ocazia deschiderii anului universitar la UMF “Carol Davila” București. Chiar în cadrul evenimentului “Ziua Națională a Transplantului” au fost expuse câteva lucrări realizate de studenții UnArte București.

În cadrul festivității, a fost recunoscut și onorat cu **Placheta de onoare** a Agenției Naționale de Transplant, domnul **Profesor Dr. Radu Deac** – **pionier al transplantului cardiac în România**, pentru rolul decisiv în construcția programului de transplant din România și pentru toate viețile salvate de-a lungul unei cariere de excepție.

” Activitatea de transplant de organe este probabil cea mai importantă contribuție a secolului al XIX-lea, pentru că dă șansa la viață unor oameni greu încercați. Al doilea pacient cu transplant de cord din Târgu Mureș are deja 22 de ani de la operație și ne învață secretul longevității. Are 70 de ani.” a declarat cu această ocazie domnul profesor Deac.

În fiecare an, medicii și pacienții transplantați mulțumesc celor care au înțeles că transplantul este o chirurgie de înaltă performanță salvatoare de vieți și își îndreaptă gândurile de mulțumire și recunoștință către familiile donatorilor care au găsit puterea de a dărui viață, dincolo de durerea lor. Așa cum a spus Dr. Radu Zamfir – directorul executiv al ANT, în discursul său de încheiere, această zi este despre supraviețuitori, despre donatori și despre, dacă e să ne referim doar la transplantul hepatic, “naratorul

acestei povești salvatoare de vieți, părintele transplantului hepatic din România - Profesorul Irinel Popescu”.

Marșul pentru Viața organizat cu prilejul acestei zile este un omagiu adus „îngerilor” și familiilor lor, celor care au ales într-un gest suprem, umanitar sa dea șansa la viață altor bolnavi, care altfel nu ar supraviețui, dar și echipelor medicale, care, dând dovadă de abnegație și de multe ori de sacrificiu personal, luptă pentru salvarea pacienților și triumful vieții.

Evenimentul s-a bucurat de prezența unor invitați de marcă precum Dr. Tiberius Marius Brădățan - Secretar de Stat, Prof.Dr. Daniel Coriu, Prof.Dr. Irinel Popescu, Prof.Dr. Ioana Grințescu, Prof.Dr. Eugen Gustea – prorector UnArte București, Prof. Dr. Horațiu Moldovan, Prof.Dr. Cristian Lupașcu, Conf.Dr. Silviu Pițuru, Prof.Dr. Radu Deac, Prof.Dr. Dana Tomescu, Dr. Mariana Mihăilă, Dr Radu Zamfir, Conf.Dr. Marian Burcea, Conf.Dr. Liliana Mirea, Dr. Dragoș Zamfirescu, Dr. Carmen Pantiș, Dr. Rosana Turcu, Dr. Victor Zota, Dr. Raluca Neagu Movilă, Dr. Andrei Nica.